

ความคืบหน้าการดำเนินการภายใต้กรอบการประชุมคณะทำงานเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้
กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (Working Committee on Financial Services
Liberalization under the ASEAN Framework Agreement on Services: WC-FSL)
(สถานะล่าสุดจากการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๕๐ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์)

การดำเนินการภายใต้ WC-FSL มีความคืบหน้าในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

๑. ความคืบหน้าการดำเนินการภายใต้ ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint 2025 และการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS)

๑.๑ การดำเนินการเพื่อให้สัตยาบันพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๖ และฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) มีความคืบหน้า ดังนี้

(๑) ประเทศสมาชิกอาเซียนยกเว้นประเทศอินโดนีเซียและกัมพูชา ได้ดำเนินการให้สัตยาบันพิธีสารฯ ฉบับที่ ๖ เรียบร้อยแล้ว

(๒) ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้สัตยาบันพิธีสารฯ ฉบับที่ ๗ โดยขณะนี้สาธารณรัฐสิงคโปร์ได้ดำเนินการให้สัตยาบันพิธีสารฯ ฉบับที่ ๗ เรียบร้อยแล้ว สำหรับประเทศไทย ผู้แทน สศค. ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า สถานิติบัญญัติแห่งชาติของประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบพิธีสารฯ ฉบับที่ ๗ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ แล้ว โดยคาดว่าจะดำเนินการให้สัตยาบันได้ภายในช่วงต้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ พิธีสารฯ ฉบับที่ ๗ จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑.๒ WC-FSL อยู่ระหว่างพิจารณาร่างดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators: KPIs) เพื่อประเมินผลตามแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Action Plan: SAP) ภายใต้ AEC Blueprint 2025 ด้านการรวมตัวทางการเงินของอาเซียน (Financial Integration Pillar)

๒. การพิจารณาปรับปรุงแนวทางการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (AFAS) และการจัดทำร่างบทบริการด้านการเงิน (Financial Services Chapter) ภายใต้ ATISA

WC-FSL อยู่ระหว่างพิจารณาแนวทางการปรับปรุงกรอบการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้ AFAS เพื่อให้การเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินเป็นไปอย่างก้าวหน้า (Progressive Liberalization) มากขึ้น และเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมในการเปิดเสรี (Common Target on the Level of Commitments) สาขาย่อยทางการเงินต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐ ซึ่งในการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๕๐ นี้ WC-FSL เห็นชอบข้อเสนอการปรับปรุงแนวทางการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน โดยกำหนดให้

(๑) แต่ละประเทศสมาชิกต้องรายงานรายการข้อผูกพันการเปิดเสรีที่จะผูกพันในรอบเจรจานั้น ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' and Central Bank Governors' Meeting: AFMG) ทราบในช่วงสิ้นปีแรกของรอบการเจรจา AFAS

(๒) ให้สมาชิกจัดทำเอกสารข้อสรุปรายการข้อผูกพันใหม่ในแต่ละรอบการเจรจาเพื่อเผยแพร่พร้อมกับตารางข้อผูกพันเฉพาะซึ่งเป็นภาคผนวกของพิธีสารฯ

อย่างไรก็ตาม WC-FSL ยังไม่ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อเสนอที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะได้รับประโยชน์จากพิธีสารฯ จะต้องเป็นประเทศที่ได้ดำเนินการเปิดเสรีเพิ่มเติมในรอบนั้น ๆ เท่านั้น หรือได้เปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินตามที่ระบุในแผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Action Plan: SAP) เรียบร้อยแล้ว โดยประธานร่วมได้เสนอทางเลือกเพื่อประกอบการพิจารณาข้อเสนอดังกล่าว ๒ ทางเลือก ได้แก่

(๑) แนวทางที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์สำหรับการบังคับใช้ข้อผูกพันใหม่ เช่น หลักต่างตอบแทน (Reciprocity) ที่ประเทศสมาชิกจะได้รับสิทธิประโยชน์จากการเปิดเสรีของประเทศสมาชิกอื่น ก็ต่อเมื่อประเทศสมาชิกประเทศนั้นได้เปิดเสรีในสาขาย่อยเดียวกัน

(๒) แนวทางที่ ๒ การทำ Heatmap เพื่อวัดระดับความก้าวหน้าในการเปิดเสรีในทุกสาขาย่อย (Sub-sector) ยกเว้นรูปแบบการให้บริการที่ ๔ การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Mode 4 Presence of Natural Person)

ซึ่ง WC-FSL เห็นว่า ทางเลือกที่ ๑ จะต้องพิจารณาในรายละเอียดอย่างรอบคอบ เนื่องจากประเทศสมาชิกมีระดับการพัฒนาที่แตกต่างกัน โดย WC-FSL คาดหมายว่าจะสามารถหาข้อสรุปเรื่องข้อเสนอการปรับปรุงแนวทางการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินได้ภายในสิ้นปีนี้ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Deputies' Meeting: AFDM) พิจารณาในช่วงต้นปี ก่อนที่จะเสนอให้ที่ประชุม AFMGM ให้ความเห็นชอบในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๐ ต่อไป

ทั้งนี้ WC-FSL อยู่ระหว่างการพิจารณาร่างบทบริการด้านการเงินในข้อ (Article) ต่าง ๆ ภายใต้ ATISA

๓. ความคืบหน้าการเจรจาความตกลงระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา (ASEAN+ Free Trade Agreements: ASEAN+ FTAs) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการด้านการเงิน

สำนักเลขาธิการอาเซียนได้รายงานความคืบหน้าการเจรจาความตกลงระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาให้ WC-FSL รับทราบ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ให้สัตยาบันพิธีสารแก้ไขกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้านระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน (Protocol to Amend the Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-operation between ASEAN and the People's Republic of China) เรียบร้อยแล้ว มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ต่อมา สปป. ลาว บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้ให้สัตยาบันเรียบร้อยแล้ว สำหรับประเทศไทยยังอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้สัตยาบัน เช่นเดียวกับประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และมาเลเซีย

๓.๒ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง

WC-FSL รับทราบผลการพิจารณาของที่ประชุมเฉพาะกลุ่มอาเซียนด้านการค้าบริการ (ASEAN Caucus on Trade in Services) เกี่ยวกับข้อบกพร่องจำกัดเพื่อการรักษาดุลการชำระเงิน (Restrictions to Balance of Payments) ที่ยืนยันใช้การระบุด้อยค่าอ้างอิงข้อบทของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS)

๔. ความคืบหน้าการดำเนินการในกรอบการรวมกลุ่มสาขาย่อยประกันภัยของอาเซียน (ASEAN Insurance Integration)

๔.๑ การประชุมเตรียมการสำหรับการประชุม AIFo มีผู้แทนจากสาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม และประเทศกัมพูชา เป็นประธานร่วมกัน สำหรับประเทศไทยมีผู้แทน สศค. และสำนักงาน คปภ. เข้าร่วม โดยการประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมการสำหรับการประชุม AIFo ซึ่งจะจัดขึ้นอย่างเป็นทางการ (Inaugural Meeting) ครั้งแรกในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ เมืองยอกยาคาร์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ในช่วงเวลาเดียวกับกรอบการประชุมนายทะเบียนประกันภัยอาเซียน (ASEAN Insurance Regulators' Meeting: AIRM) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ด้านการประกันภัยระหว่างหน่วยงานกำกับของประเทศไทยอาเซียน องค์การระหว่างประเทศ และภาคเอกชน

๔.๒ หัวข้อการประชุม AIFo จะประกอบด้วย ๓ หัวข้อหลัก ได้แก่ (๑) แผนงาน (Roadmap) กรอบการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยของอาเซียน (ASEAN Insurance Integration) (๒) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลการดำเนินการเปิดเสรีและการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยของอาเซียน และ (๓) การสร้างความแข็งแกร่งในสาขาการประกันภัยของอาเซียน ทั้งนี้ ประธานร่วมได้ขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมเป็นคณะทำงานด้านเทคนิค (Technical Working Group) เพื่อร่วมกันพิจารณาจัดทำรายละเอียดของแต่ละหัวข้อต่อไป ในเบื้องต้น ประเทศบรูไนดารุสซาลาม สปป. ลาว สาธารณรัฐสิงคโปร์ และมาเลเซีย ได้เสนอเป็นประเทศอาสาสมัคร โดยในส่วนของประเทศไทยนั้น สำนักงาน คปภ. อยู่ระหว่างการพิจารณา

ส่วนนโยบายเศรษฐกิจการเงินระหว่างประเทศ
สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง